Posudek na diplomovou práci Michala Drasticha
na téma
„ Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody“

Rozsah diplomové práce: 111 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 26. 6. 2018

1. Aktuálnost tématu:

Snížení vězeňské populace je v České republice trvale jedním z nejdůležitějších úkolů trestní politiky. Zkoumání významu alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody, jejich právní úpravy a problémů jejich uplatnění v praxi je proto společensky velmi potřebné.

2. Náročnost tématu:

Práce vyžaduje, aby diplomant byl v potřebné míře seznámen se základy penologie a kriminologie a aby se náležitě orientoval v teoretických otázkách trestněprávního sankcionování. K úspěšnému zvládnutí tématu je nutné důkladné studium odpovídajících literárních pramenů, judikatury a konkrétních postupů aplikační praxe.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce je přiblížit a analyzovat platnou právní úpravu alternativních trestů, zhodnotit úroveň ukládání těchto trestů soudy a na podkladě toho navrhnout možná řešení ke zvýšení efektivity těchto sankcí (viz str. 2 práce). Takto stanovený cíl práce odpovídá současné společenské potřebě. Možno již předem konstatovat, že diplomantovi se ho podařilo dosáhnout.

Práce vychází z promyšlené, vhodně zvolené systematiky. Výklad postupuje od objasnění teoretických východisek koncepce alternativního trestání (pojmového vymezení trestu a jeho účelu, myšlenek restorativní justice významných pro novodobé formování alternativních trestů, postavení alternativních trestů v systému trestů s přihlédnutím k mezinárodním souvislostem této problematiky a charakteristiky probace a mediace jako nástrojů k zefektivnění alternativních trestů) k podrobnému rozboru jednotlivých alternativních trestů (podmíněného odsouzení a podmíněného odsouzení s dohledem, trestu obecně prospěšných prací, peněžitého trestu a trestu domácího vězení). Diplomant k rozboru každého z těchto trestů přistupuje podle jednotného klíče, který ho vede k postupnému přezkoumání povahy daného trestu, zákonných podmínek pro jeho ukládání, způsobu jeho výkonu, možnosti jeho přeměny v jiný trest a četnosti jeho využití v praxi. Výklad je uzavřen shrnutím hlavních myšlenek, k nimž diplomant ve své práci dospěl.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium širokého okruhu tuzemské odborné literatury, judikatury, aktuálních internetových zdrojů a statistických dat. S použitými prameny autor pracuje pečlivě, v souladu se stanovenou normou, o čemž svědčí bohatý poznámkový aparát.

Práce představuje zdařilé zpracování předmětné problematiky. Výklad není pouhou sumarizací různých názorů obsažených v literatuře. Autor v něm podrobně mapuje sporné nebo z hlediska praxe nepřijatelně řešené otázky, všímá si řady rozdílných, v literatuře se vyskytujících návrhů na zdokonalení platné právní úpravy a připojuje k nim vlastní odůvodněná stanoviska. S většinou z nich lze vyslovit souhlas (jde zejména o návrh na zavedení zákazu „řetězení“ podmíněného odsouzení v případě, že odsouzený spáchá v určité

době po uložení tohoto trestu další trestný čin, zavedení možnosti uložit dohled pouze na část zkušební doby podmíněného odsouzení, zrušení možnosti přeměnit nevykonaný trest obecně prospěšných prací v peněžitý trest, stanovení výměry náhradního trestu odnětí svobody u peněžitého trestu v závislosti v závislosti na počtu uložených denních sazeb nebo návrh na úpravu způsobu rozhodování o přeměně trestu domácího vězení v případě porušení podmínek jeho výkonu). Za nesporný však nepovažuji autorův návrh na zrušení zákazu kumulace podmíněného odsouzení a trestu obecně prospěšných prací, ve kterém postrádám řešení důsledků porušení podmínek výkonu obou těchto trestů. Současná přeměna těchto trestů na nepodmíněný trest odnětí by mohla vést k nepřiměřené represi, respektive dalšímu nárůstu nepodmíněných trestů odnětí svobody.

V práci jsem nenašla žádná věcná pochybení. Text je čtivý, podaný odpovídajícím odborným stylem.

Také po formální stránce práce plně vyhovuje stanoveným požadavkům.

4. Práci jednoznačně **doporučuji k obhajobě.**

5. Navržený kvalifikační stupeň: výborně

6. Otázka k obhajobě: Přiměřená omezení a povinnosti, jejich význam pro efektivitu alternativních trestů a důvody jejich nedostatečného uplatnění v praxi.

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 30. 8. 2018